

MEKANIK

INDELNING

①

STATIK

- kraftgeometri
- jämvikt

②

DYNAMIK

rörelse, förändring

a) Kinematik

Hur det rör sig
Rörelsegeometri
väg, tid, hast. acc.

b) Kinetik

Varför det rör sig
kraft ekv. $F = m \cdot a$

NEWTONS RÖRELSELAGAR

1) Tröghetslagen

2) Accelerationslagen

3) Lagen om verkan och motverkan

Newtons lagar

1) Tröghetslagen

Ett föremål ändrar inte sitt tillstånd om det inte påverkas av någon kraft (jämviktläran i statik)

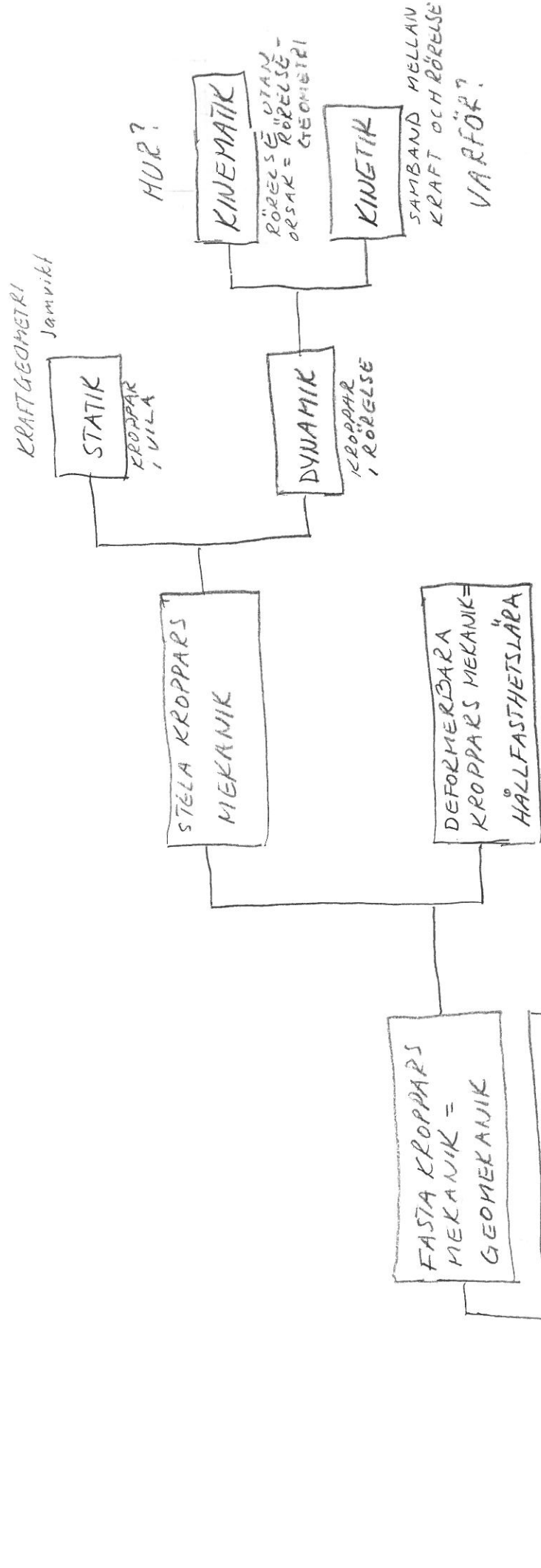
2) Accelerationslagen

Ett föremåls acceleration är dir. prop. mot den resulterande kraften ($R = m \cdot a$). Acc. sker i den riktning som kraften verkar. (samb. mellan krafter och rörelse i dynamik)

3) Lagen om aktion och reaktion

Om ett föremål påverkar ett annat med en viss kraft, så påverkar det senare det förra med en lika stor men motriktad kraft.

MEKANIK

Skalärer har Storlek massa $m = 5 \text{ kg}$
(vikt) / storhet | mätetal | enhet

längd $l = 5 \text{ m}$

tid $t = 5 \text{ s}$

Vektorer har Storlek och Riktning

hastighet $v \text{ (m/s)}$

acceleration $a \text{ (m/s}^2\text{)} \left[\frac{\frac{\text{m}}{\text{s}}}{\text{s}} \right]$

KRAFT $F = 10 \text{ N (Newton)}$
 (kgm/s^2)

MOMENT $M = 50 \text{ Nm}$

KRAFTER

SYMBOL

Angreppspunkt

Riktning

F

Angreppslinje

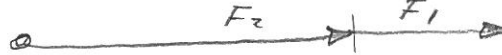
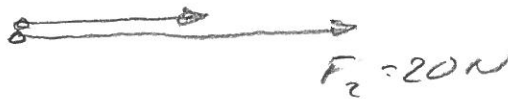
Verkningslinje

SAMMANSÄTTNING OCH UPPDELNING AV KRAFTER

(A) GEMENSAM verkningslinje RESULTANT = ersättningskraft

1/

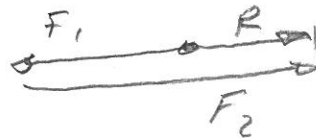
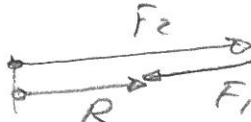
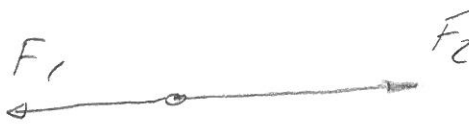
$$F_1 = 10\text{N}$$

Projektions-
riktn $\rightarrow$

$$R = F_1 + F_2 = F_2 + F_1 = 30\text{N}$$

2/

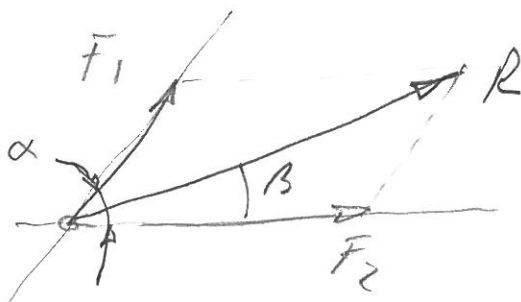

$$\rightarrow : R = F_2 - F_1 = 20 - 10 = 10\text{N} \quad (\text{i pilens rikt})$$

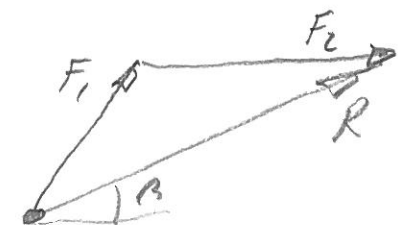
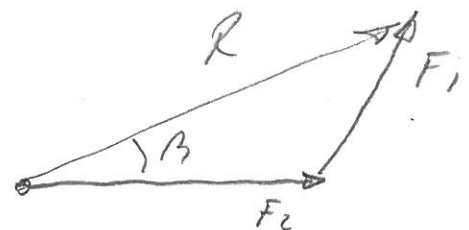
$$\rightarrow : R = -F_1 + F_2 = -10 + 20 = 10\text{N}$$

$$\leftarrow : R = F_1 - F_2 = 10 - 20 = -10\text{N} \quad \text{motsatt rikt, pil}$$

(B) KORSANDE verkningslinjer

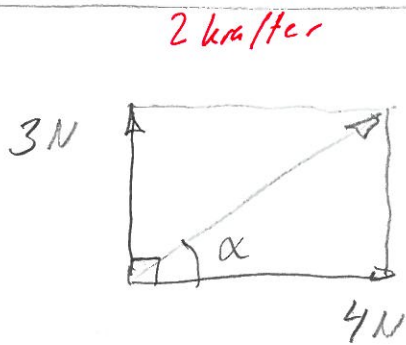
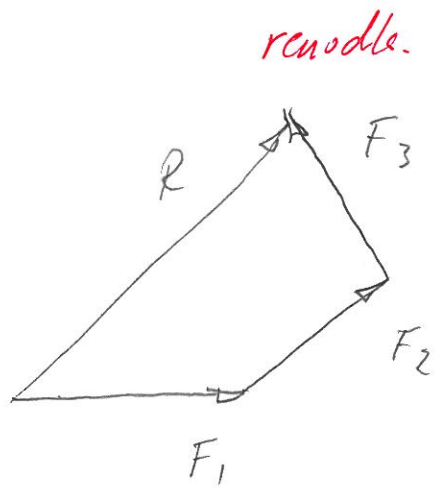
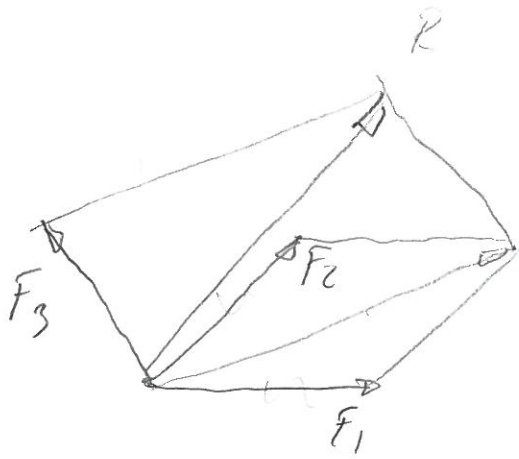

KRAFTPARALLELOGRAM

KRAFTPOLYGON

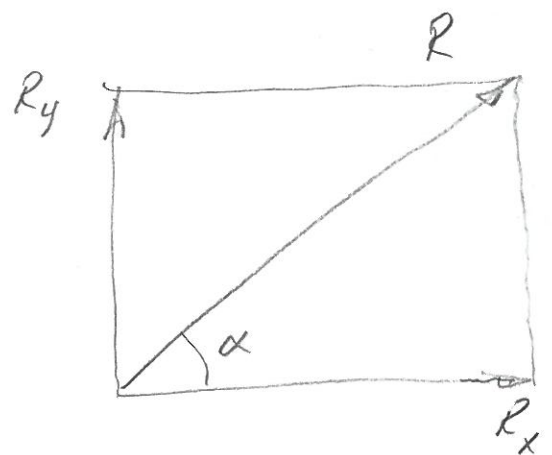
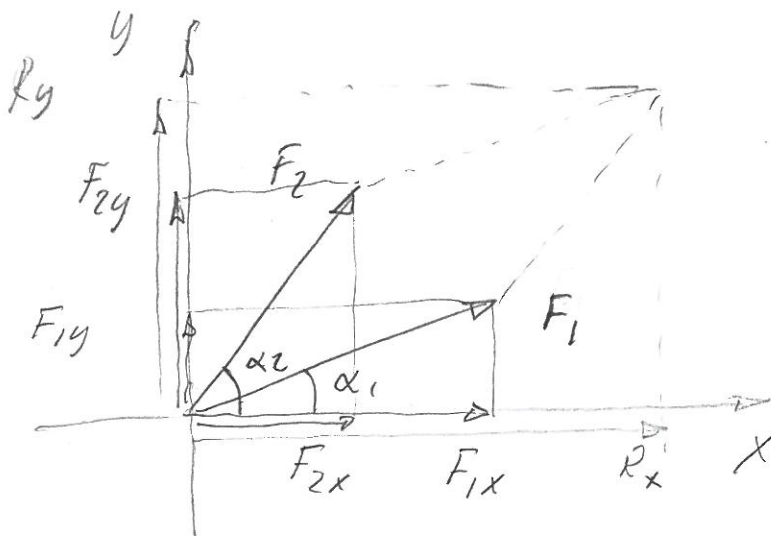
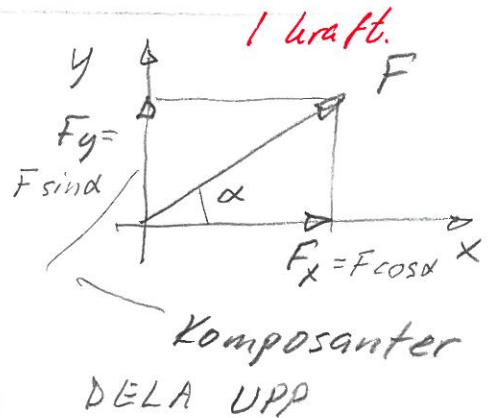
(3)

$$R = \sqrt{3^2 + 4^2} = 5N$$

$$\alpha = \arctan \frac{3}{4}$$

SAMMANSÄTTA

$$\rightarrow : R_x = F_{1x} + F_{2x}$$

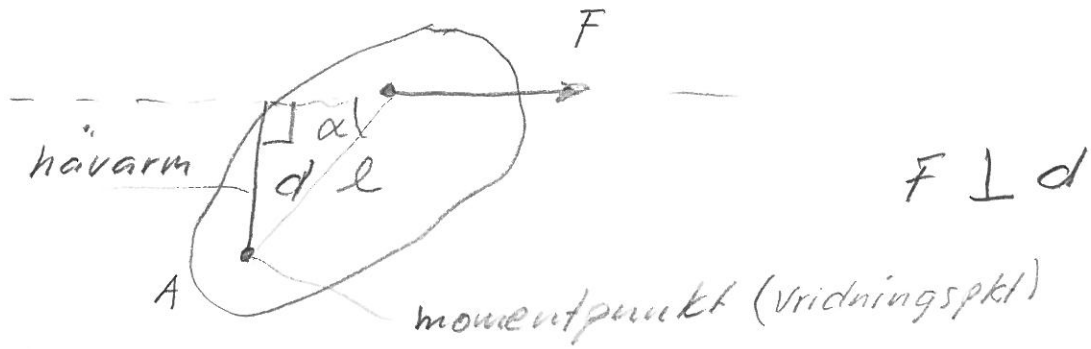
$$\uparrow : R_y = F_{1y} + F_{2y}$$

$$R = \sqrt{R_x^2 + R_y^2}$$

$$\tan \alpha = \frac{R_y}{R_x}$$

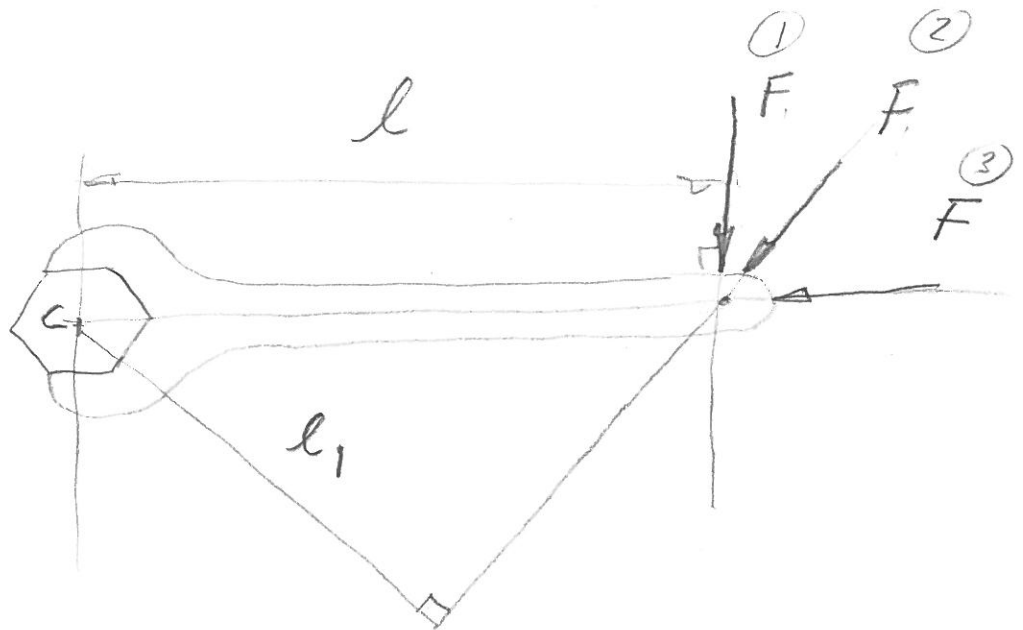
①

MOMENT

$\curvearrowright A: M_A = F \cdot d = F \cdot l \sin \alpha$

Riktning

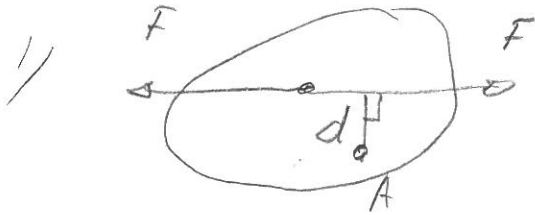
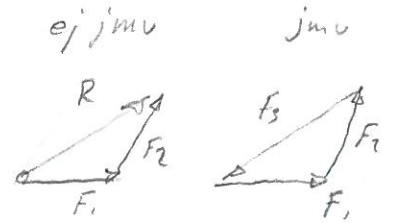
① $\curvearrowright C: M_C = F \cdot l_1$

② $\curvearrowright C: M_C = F \cdot l_1$

③ $\curvearrowright C: M_C = F \cdot 0$

"JÄMVIKTS-
VILLKOR

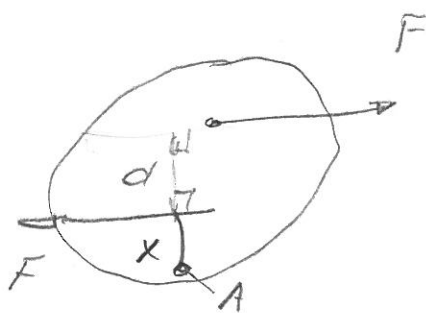
$$\begin{matrix} R=0 \\ M=0 \end{matrix}$$

$$\rightarrow: R = F - F = 0$$

$$\hat{A}: M = Fd - Fd = 0$$

2)

KRAFTPAR

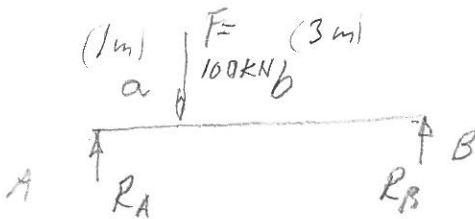
$$\rightarrow: R = F - F = 0$$

$$\hat{A}: M = F(d+x) - F \cdot x = Fd$$

(ej jämvikt.)

Rent moment

3)

Smart
moment
punkt.

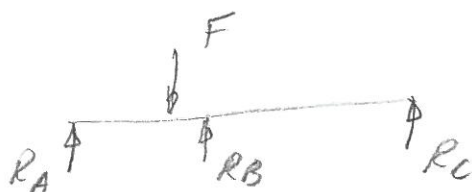
$$\hat{B}: R_A \cdot 0 + 100 \cdot 1 - R_B \cdot 4 = 0$$

$$R_B = \frac{100}{4} = 25 \text{ kN}$$

$$\uparrow: R_A - 100 + R_B = 0 \text{ — VILLKOR}$$

$$R_A = 100 - R_B = 100 - 25 = 75 \text{ N}$$

4)

STATISKT
OBESTÄMT.